

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 1 (82) 2015

Миколаїв
2015

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/3 видання включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шебанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиць, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потривасва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шебаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишнеvsька, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н., проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будак, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпаала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрева, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); І.П. Шейко, д.с.-г.н., професор, академік НАН Республіки Білорусь (Республіка Білорусь); А.С. Добишев, д.т.н., проф. (Республіка Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; А.К. Антипова, д.с.-г.н., доц.; В.І. Січкач, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 5 від 27.01.2015 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2015

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ СВИНЕЙ ПОРОДИ ДЮРОК УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ В УМОВАХ ПРАТ «ПЛЕМЗАВОД «СТЕПНОЙ»

В. С. Топіха, доктор сільськогосподарських наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет

А. А. Волков, кандидат сільськогосподарських наук
голова правління ПрАТ «Племзавод «Стелной» Запорізької області

Представлено результати роботи зі свинями породи дюрок та педумови створення внутрішньопорідного типу «Степовий». Проаналізовано продуктивні якості внутрішньопорідного типу свиней породи дюрок української селекції «Степовий» (ДУСС) в умовах ПрАТ «Племзавод «Стелной» Запорізької області. Представлено результати бонітування свиней вищезгаданого типу. За комплексом ознак стадо свиней розподіляється наступним чином: до класу еліта-рекорд відносять кнурів – 84%, маток – 32%, до класу еліта – 16 і 68%, відповідно. Це свідчить, що основне поголів'я маток і кнурів стада відповідає тільки класу еліта-рекорд та еліта. Відзначено, що свині нового внутрішньопорідного типу української селекції проявляють високу ефективність при схрещуванні як при використанні батьківської, так і материнської форми. Встановлено, що в ПрАТ «Племзавод «Стелной» створено умови, які сприяють прояву генетичного потенціалу продуктивності свиней.

Ключові слова: внутрішньопорідний тип, українська селекція, порода дюрок, продуктивні якості.

Постановка проблеми. На Україні свинарство з давніх часів і в перспективі залишається пріоритетною національною галуззю сільськогосподарського виробництва. У результаті високої плодючості і доброї скоростиглості свиней від кожної свиноматки шляхом відгодівлі її приплоду можна отримати 2...2,5 т свинини на рік, а в племінних господарствах вирощувати і реалізовувати по 12...15 гол. висококласного племінного молодняка. Для поліпшення роботи галузі свинарства в Україні, виведення її на світовий рівень, повного використання біологічних особливостей цих тварин необхідно докорінно поліпшити систему розведення та племінної роботи з чітким поєднанням племінних і товарних господарств, зміцнити кормову базу й впровадити у виробництво новітні технології та наукові досягнення [5-7].

© Топіха В. С., Волков А. А., 2015

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом, як у світі, так і в Україні збільшився попит на високоякісну нежирну свинину. Тому приділяють багато уваги використанню найбільш продуктивних тварин вітчизняного та світового генотипу і нових м'ясних порід, типів і ліній свиней як за чистопородного розведення, так і схрещування для отримання більшої кількості м'ясної свинини [4]. Вітчизняні породи свиней, яких розводять в Україні, характеризуються високими репродуктивними якостями і мають м'ясо-сальний напрям продуктивності, тому для поліпшення їх відгодівельних і м'ясних якостей залучаються породні ресурси світу [4, 6]. Як відзначають В. С. Топіха, Р. А. Трибрат, В. Я. Лихач та ін. [3, 9], в цьому плані важливе місце відводиться свиням породи дюрок, які використовуються в Україні протягом майже 40 років. Свині породи дюрок вперше були завезені в нашу країну із США у 1976 році. Однак, як зазначає В. С. Топіха, А. А. Волков [1, 9, 10], тварини цієї популяції важко переносили період акліматизації та в екстремальних умовах господарств України збереглися для подальшого відтворення тільки окремі особини. Пізніше, починаючи з 1983 року, свині породи дюрок надходили з Чехословаччини, Англії, Данії. За цей період вивчено їх продуктивні якості, створено високопродуктивні стада цієї породи у ПрАТ «Племзавод «Степной» Запорізької області, племзаводі СВК «Агрофірма «Миг-Сервіс-Агро», племрепродукторі СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської області, на базі яких і створено новий внутрішньопорідний тип свиней породи дюрок української селекції «Степовий», який затверджений наказом Міністерства аграрної політики України та НААН України від 19.11.2007 року, № 814/116, основними авторами якого є В. С. Топіха, А. А. Волков, С. А. Гнатюк, Ю. Ф. Мельник, С. С. Іванов, Р. А. Трибрат, В. Я. Лихач та ін. [3, 4, 9].

Мета досліджень. Враховуючи вищенаведене, ставилася мета представити результати роботи з внутрішньопорідним типом свиней породи дюрок української селекції «Степовий» (ДУСС) в умовах приватного акціонерного товариства

(ПрАТ) «Племзавод «Степной» і провести аналіз продуктивних якостей свиней даного генотипу.

Матеріали та методика досліджень. Дослідження проводили в умовах ПрАТ «Племзавод «Степной» Кам'янсько-Дніпровського району Запорізької області, яке є племінним заводом з розведення свиней породи дюррок (внутрішньопорідний тип свиней породи дюррок української селекції «Степовий»). Основні методи досліджень – зоотехнічні. У процесі досліджень були використані матеріали результатів бонітування і планів селекційно-племінної роботи.

Виклад основного матеріалу досліджень. Свині породи дюррок використовуються в ПрАТ «Племзавод «Степной» Запорізької області вже 30 років. На базі господарства вивчено їх акліматизаційні особливості та продуктивні якості. До господарства періодично надходили тварини чеської селекції (1983, 1984, 1986 рр.), американської (1986 р.), англійської (1996, 2005 рр.), датської (1998, 2002 рр.). Постійно велася селекційно-племінна і науково-дослідна робота з удосконалення генофонду свиней породи дюррок. Встановлено, що основним достоїнством породи є її відгодівельні та м'ясні якості та позитивний вплив кнурів цієї породи на підвищення відгодівельних і м'ясних якостей помісей як за двохпородного, так і трьохпородного схрещування. Однак за багатоплідністю свиноматок порода дюррок зарубіжної селекції не конкурентоспроможна порівняно з вітчизняними породами [10]. Це стримувало розвиток чистопородного поголів'я свиней породи дюррок в країні.

З метою розширення і використання породи за чистопородного розведення виникла необхідність розроблення методичних підходів до її вдосконалення, і на цій основі створення племінного стада, а надалі – нового внутрішньопорідного типу свиней породи дюррок української селекції конкурентоспроможного за відтворювальними якостями маток. Удосконалення свиней породи дюррок проводилося з моменту надходження генотипів різних географічних популяцій, але цілеспрямована робота зі створення нового внутрішньопорідного типу свиней породи дюррок української селекції почалася з 1989 року [4].

Новий внутрішньопорідний тип свиней породи дюрок з поліпшеними відтворювальними якостями «Степовий» створено методом внутрішньопорідної селекції на основі цілеспрямованих поєднань географічних популяцій свиней породи дюрок: чеської, американської, англійської, датської в умовах повноцінної годівлі.

Цільовим стандартом передбачалися такі вимоги до відтворювальних якостей маток, відгодівельних і м'ясо-сальних якостей молодняка на відгодівлі: багатоплідність маток – 10,8...11,0 поросят; вік досягнення 100 кг живої маси – 170...180 днів; середньодобовий приріст на відгодівлі – 750...850 г; товщина шпигу – 22 мм; маса заднього окосту – 11,8 кг.

У створеному новому типі свиней породи дюрок української селекції «Степовий» сформовано 5 основних ліній: Швидкий, Вітамін, Далекий, Могутній, Степовий. Ці лінії є основою нового внутрішньопорідного типу. Решта кнурів використовуються в стаді з метою виявлення кращих поєднань, а також для забезпечення достатнього рівня генетичного поліморфізму. Процентне співвідношення різних ліній таке: Могутній – 29%; Швидкий – 18,5%; Вітамін – 13,8%; Степовий – 15,9%; Далекий – 15,5%. Ці лінії використовуються і в дочірніх господарствах.

Маточне поголів'я селекційних стад представлено 10 родинами: Ромашка – 23%; Вишня – 13,6%; Росинка – 9,3%; Гас-телло – 10,7%; Роза – 7,8%; Августа – 9,3%; Венера – 8,8%; Лілія – 8,8%; Музіла – 11,7%; Лама – 5,8%.

Серед тварин різних ліній нового внутрішньопорідного типу вищою генетичною різницею за комплексом груп крові характеризувалися представники лінії Могутнього. Пояснюється це тим, що на завершальному етапі створення даної лінії було використано поголів'я датської популяції останнього заводу.

Найменшою генетичною дистанцією відрізняються тварини за поєднання ліній Швидкого і Далекого, Швидкого і Вітаміна, Далекого і Вітаміна.

Наведемо дані щодо наявності поголів'я свиней породи дюрок у господарстві упродовж 1989...2012 років. За

1989...1999 роки пробонітіровано – 23521 голів, з них основних кнурів – 272, кнури, що перевіряються – 115 гол., основних маток – 1685, маток, що перевіряються – 845 гол., ремонтних кнурів – 372, ремонтних свинок – 1500, племінного молодняка – 18672 гол.; за 2000...2004 роки відповідно пробонітіровано – 9568 голів, з них основних кнурів – 99, кнури, що перевіряються – 83 гол., основних маток – 1002, маток, що перевіряються – 461 гол., ремонтних кнурів – 136, ремонтних свинок – 1262, племінного молодняка – 6525 гол.; за 2005...2012 роки відповідно пробонітіровано – 6456 голів, з них основних кнурів – 64, кнури, що перевіряються – 32 гол., основних маток – 560, маток, що перевіряються – 640 гол., ремонтних кнурів – 680, ремонтних свинок – 2080, племінного молодняка – 2400 гол.

Необхідно відзначити високий клас пробонітірованих тварин. У середньому по стаду 81,75% тварин відповідали вимогам класу еліта-рекорд. Основні, ті, що, перевіряються, та ремонтні кнури за комплексною оцінкою 96...98% відповідають класу еліта. Це поголів'я стало фундаментом для подальшого вдосконалення високопродуктивного стада та створення нового типу.

У середньому за період 2000...2012 роки на контрольній відгодівлі отримано такі результати: вік досягнення живої маси 100 кг у нащадків кнурів склав 178 днів (мін – 167 днів), середньодобовий приріст – 785 г (макс – 830 г), витрати корму на 1 кг приросту – 3,40 к. од. (мін – 2,80 к. од.). Згідно зі шкалою для оцінки кнурів і свиноматок за відгодівельними та м'ясними якістьями II групи порід [2], перевищення стандарту класу еліта за віком досягнення живої маси 100 кг становило 3,4...9,0 днів, а зменшення за витратами корму – 0,18...0,35 к. од. Забійний вихід становить 79,52% (макс – 83,0%), площа «м'язового вічка» 38 см² (макс – 41,5 см²), товщина шпигу на рівні 6...7 грудного хребця – 21,2 мм (мін – 16 мм), довжина тулуба – 96,5 см (макс – 99 см), маса заднього окосту – 11,73 кг (макс – 12,4 кг). Ці ознаки в період 1989...1999 рр. були відповідно такими: 81,2 см; 38,5 см²; 22,8 мм; 96,6 см; 11,92 кг.

Як бачимо, товщина шпику нижче на 5,2...5,6 мм вимог класу еліта, а довжина тулуба перевищує його на 2,6...3,5 см.

Порівнюючи м'ясні показники молодняка 2012 року по періодах 1989...2004 рр., можна відзначити, що свині внутрішньопорідного типу породи дюрюк української селекції «Степовий» не знизили свої відгодівельні, забійні та м'ясні якості.

Наводимо результати бонітування свиней породи дюрюк української селекції ПрАТ «Племзавод «Степной» за 2013 рік. Звичайно, за цей період кількість поголів'я свиней породи дюрюк в господарстві зменшилася і налічує лише більше 2000 свиней, у тому числі 17 кнурів, 250 маток, 570 голів племінного та ремонтного молодняка. Розвиток дорослого поголів'я такий: кнури мають середню живу масу – 306 кг (289...323 кг), довжина тулуба – 185 см (181...187 см), матки відповідно – 240 кг (210...310 кг), 177 см (167...180 см), вік першого опоросу – 13 місяців, багатоплідність маток – 10,1 голів (9,5...18,0 голів), маса гнізда – 220 кг (230...287 кг), маса 1 поросяти в 2 місяці – 21,8 кг (20,0...28,0 кг). На контрольній відгодівлі результати такі: вік досягнення живої маси 100 кг – 178 днів (кращі поєднання 165...168 днів), витрати корму на 1 кг приросту 3,38 к. од. За комплексом ознак стадо свиней розподіляється таким чином: до класу еліта-рекорд належить кнурів – 84%, маток – 32%, до класу еліта – відповідно 16 і 68%. Тобто, основне поголів'я маток і кнурів стада відповідає тільки класу еліта-рекорд та еліта.

Тварини цієї породи і безпосередньо внутрішньопорідного типу представляють інтерес для вчених-свинарів при створенні нових порід, типів свиней, спеціалізованих ліній. Значну роботу ведуть з вивчення комбінаційної здатності цих тварин з іншими породами для отримання високопродуктивного товарного молодняка.

Свині нового внутрішньопорідного типу свиней породи дюрюк української селекції проявляють високу ефективність при схрещуванні як за використання батьківської, так й материнської форми, і підвищують у помісей відтворювальні якості на 5...7%, відгодівельні та м'ясні – на 6...10% [1, 4, 8].

Кнури і свиноматки, а також племінний молодняк створеної популяції щорічно експонуються на міжнародних, обласних виставках та аукціонах, оцінюються відповідними атестатами і користуються високим попитом виробників.

Основні господарства з розведення свиней породи дюрор української селекції – це ПрАТ «Племзавод «Степной», ТОВ «Агропромислова компанія» Запорізької, СПК Агрофірма «Миг-Сервіс-Агро», СГПП «Техмет-Юг» Миколаївської областей.

Висновки. Колективом приватного акціонерного товариства (ПрАТ) «Племзавод «Степной» створено умови, які сприяють прояву генетичного потенціалу продуктивності свиней. У результаті чого свині внутрішньопорідного типу породи дюрор української селекції «Степовий» за своїми продуктивними якостями не поступаються, а за деякими переважають аналогів зарубіжної селекції.

Список використаних джерел:

1. Волков А. Ефективність схрещування свиней породи дюрор з великою білою / А. Волков, Г. Бекасова // Тваринництво України. — 2001. — № 8. — С. 12–13.
2. Інструкція з бонітування свиней; Інструкція з ведення племінного обліку у свинарстві. — К. : Київський університет, 2003. — 64 с.
3. Лихач В. Я. Продуктивні якості свиней внутрішньопородного типу породи дюрор української селекції «Степовий» / В. Я. Лихач, А. Н. Романова // Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва : зб. наук. праць Белоцерк. держ. ун-т. — Біла Церква, 2010. — Вип. 3 (72). — С. 21–22.
4. М'ясні генотипи свиней південного регіону України / [В. С. Топіха, Р. А. Трибрат, С. І. Луговий та ін.]. — Миколаїв : МДАУ, 2008 — 350 с.
5. Рибалко В. П. Не тільки збільшувати виробництво, але й не знижувати якість свинини / В. П. Рибалко // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — Миколаїв, 2006. — Спец. вип. 3 (35). — Т. 2. — С. 4–7.
6. Топіха В. Інтенсивне ведення галузі свинарства / В. Топіха, А. Волков // Тваринництво України. — 2003. — № 8. — С. 2–4.
7. Топіха В. Племінне господарство свиней спеціалізованих м'ясних порід / В. Топіха, В. Лихач // Тваринництво України. — 2003. — № 6. — С. 10–11.
8. Топіха В. С. Використання зарубіжного генофонду свиней в умовах південного регіону України / В. С. Топіха, С. В. Григор'єва // Сучасні проблеми та технологічні інновації у виробництві свинини в країнах СНД : зб. наук. праць XX міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 червня 2013 р. — Чебоксари, 2013. — Т. 1. — С. 368–378.
9. Топіха В. С. Нове селекційне досягнення в Україні – внутріпородний тип свиней породи дюрор «Степовий» / В. С. Топіха, А. А. Волков // Зб. наук. праць Харківської державної зооветеринарної академії. — Х. : РІО ХГЗВА, 2007. — Вип. 15 (40). — Ч. 1 — С. 25–30. — (Серія : Сільськогосподарські науки).
10. Топіха В. С. Дюрор української селекції / В. С. Топіха // Свинарство. — 1993. — № 2–3. — С. 11–14.

В. С. Топиха, А. А. Волков. Методические основы создания и использования свиней породы дюрок украинской селекции в условиях ЧАО «Племзавод «Степной».

Представлены результаты работы со свиньями породы дюрок и предпосылки создания внутривидового типа «Степной». Проанализированы продуктивные качества внутривидового типа свиней породы дюрок украинской селекции «Степной» (ДУСС) в условиях ЧАО «Племзавод «Степной» Запорожской области. Представлены результаты бонитировки свиней вышеупомянутого типа. По комплексу признаков стадо свиней распределяется следующим образом: к классу элита-рекорд относят хряков – 84%, маток – 32%, к классу элита – 16 и 68% соответственно. Это свидетельствует, что основное поголовье маток и хряков стада соответствует только классу элита-рекорд и элита. Отмечено, что свиньи нового внутривидового типа украинской селекции проявляют высокую эффективность при скрещивании как при использовании в качестве отцовской, так и материнской формы. Установлено, что в условиях «Племзавод «Степной» созданы условия, которые способствуют проявлению генетического потенциала продуктивности свиней.

V. Topiha, A. Volkov. Methodological basis of the creation and use of Duroc pigs breed of Ukrainian selection in terms of PJSC «Pedigree farm «Stepnoy».

The results of the work with the Duroc pigs breed and conditions of creating of «Stepnoy» type intrabreed are given. The productivity of Duroc interbreed pigs type of Ukrainian selection «Stepnoy» (DUSS) in terms of PJSC «Pedigree farm «Stepnoy» Zaporozhye region is analyzed. The results of the appraisal pigs of aforementioned type, for complex traits are discussed; and the classification of pigs had been done: class elite-record have 84% of boars, 32% sows, to the class of elite respectively 16% and 68%. This indicates that the main herd of females and boars herd corresponds only to the class of elite-record. It is noted that pigs of new interbreed type of Ukrainian selection show high efficiency at the crossing, as if using it as paternal and maternal forms. It is established that the conditions of «Pedigree farm «Stepnoy» are contributed to the manifestation of the genetic potential of productivity of pigs.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Olena Kotykova, Olga Khristenko. The part to rational land use – indication of the environmental condition of agricultural land	3
I. I. Червен, Н. В. Цуркан. Комплексна оцінка розвитку виробництва продукції багаторічних трав	15
Julie A. Albrecht. Consumer Acceptance and Willingness to Purchase Irradiated Foods in the United States	24
I. Т. Кіщак, Н. О. Корнева, О. Є. Новіков. Державне регулювання та економіко-технологічні засади розвитку рибопродуктового комплексу	39
Н. В. Потривасєва. Нормативно-правові особливості та проблемні аспекти обліку основних засобів	49
М. І. Підгребельна, Б. І. Шувар. Особливості діяльності великотоварних аграрних підприємств та їх вплив на аграрний ринок України	58
Б. Б. Музика. Подолання внутрішніх суперечностей – основа подальшого розвитку м'ясопродуктового підкомплексу	65
О. В. Манжура. Кооперативи у страховому секторі: історичний досвід і перспективи для України	75
Н. О. Шишпанова. Вплив демографічної ситуації на відтворення трудового потенціалу сільських територій	85
О. М. Зуб. Інвестиційно-інноваційні передумови формування економічної безпеки аграрного сектора	93

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Р. А. Вожегова, О. І. Олійник. Динаміка висоти рослин рису та стійкість їх до вилягання залежно від сортового складу, обробітку ґрунту та фону мінерального живлення	100
Л. К. Антипова. Окремі аспекти формування врожайності багаторічних злакових трав на півдні України	107
С. П. Полторецький. Енергетична ефективність вирощування насіння проса	115

М. П. Федюшко. Екологічне обґрунтування індикаторних видів асоційованого агробіорізноманіття Північного Приазов'я України	121
Н. В. Телекало. Формування фотосинтетичного апарату та урожайності зерна гороху в умовах лісостепу правобережного	130
Т. С. Аралова. Гібридологічний аналіз кількісних ознак продуктивності гібридів F1 горошку посівного	137
А. А. Назарчук. Фотосинтетичний потенціал сої залежно від інокуляції насіння, фону живлення та сорту в умовах степу України	144
Т. В. Підпала, Н. В. Гребенюк. Оцінка забійних якостей бугайців молочних порід	152
В. С. Топіха, А. А. Волков. Методичні основи створення та використання свиней породи дюррок української селекції в умовах ПРАТ «Племзавод «Степной»	158
В. М. Волощук, В. О. Іванов, Н. М. Погрібна. М'ясні якості кнурців різного рівня стрес-схильності.....	166
С. Л. Войтенко, М. О. Петренко. Продуктивність свиней породи ландрас	171
С. М. Раскатова, О. В. Костюнина, А. А. Траспов, К. М. Шавырина, Н. А. Зиновьева. Генетическая обусловленность откормочных качеств свиней по ряду QTL	180
В. Я. Лихач, С. С. Крамаренко, П. О. Шебанін. Використання ентропійно-інформаційного аналізу для оцінки відтворювальних якостей помісних свиноматок	187
Е. С. Грідюшко, И. Ф. Грідюшко. Продуктивность и генетическая структура материнских линий белорусского заводского типа свиней породы йоркшир	195
О. С. Крамаренко. Аналіз генетико-демографічних процесів в популяції худоби південної м'ясної породи	203

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

З метою дотримання вищезазначених вимог до наукової статті слід жирним шрифтом виділити такі елементи статті: постановка проблеми, аналіз актуальних досліджень, мета статті, виклад основного матеріалу, висновки і перспективи подальших досліджень.

Статті, які не відповідають вимогам ДАК України, до друку не приймаються.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відображати основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера

джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремих файлів формату TIF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарт).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоцитовування – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіцій-

ний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translitor.net/>.

До редакційної колегії подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4 (див. Зразок оформлення статті), завірений примірник розширеної англійської анотації, а також їх електронна версія на CD. Обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією (Анотація_Прізвище) та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

**Редакційна колегія залишає
за собою право на редакційні виправлення.**

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

Назва статті

*Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент
Л. П. Чорнолата, кандидат сільськогосподарських наук
Інститут кормів УААН*

Текст анотації українською мовою (50-60 слів)

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень.

*** Текст статті ***

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко — К. : Вища школа, 1999. — 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. — 1999. — № 6. — С. 23—25.

*Л. С. Прокопенко, Л. П. Чорнолата. **Название статьи.***

Текст аннотации російською мовою (50-60 слів)

Ключевые слова: російською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation англійською мовою (50-60 слів)

Keywords: англійською мовою.

*L. Prokopenko, L. Chornolata. **Name of the article.***

Text of annotation розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)

Keywords: англійською мовою.

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я
Випуск 1(82) – 2015

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова.*
Перекладач-коректор: *О. В. Неліна.*
Комп'ютерна верстка: *Ю. В. Антонович.*

Підписано до друку 27.01.2015. Формат 60 x 84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 13,5.
Тираж 300 прим. Зам. № ____. Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м.Миколаїв, вул.Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.